

כ"ח בסיון תשע"ט
1 ביולי 2019

לכבוד,

מנהלי בתי ספר, רכזי המקצוע ומורים לצרפתית

הנדון: חוזר מפמ"ר צרפתית מס' 1 לשנה"ל תש"פ

החוזר מתייחס לנושאים שלהלן:

1. רשימת חברי צוות הפיקוח וההדרכה על הוראת הצרפתית בשנה' לתש"פ
2. קישור לשאלון מקוון המתייחס לנתוני המורים לצרפתית ולהוראתם.
- יש למלא אותו עד לתאריך ג' בתשרי תש"פ (2 באוקטובר 2019)**
3. מבנה ותוכן הבגרות.
4. פסיקה על שאלות עמר.
5. עבודת גמר בצרפתית
6. מידע ראשוני על תחרויות ופרויקטים מטעם הפיקוח על הוראת הצרפתית.
7. מידע ראשוני על השתלמויות מורים תש"פ.
8. תיק מקצוע לעובדי הוראה.

דוריס עובדיה

מפמ"ר לצרפתית

העתקים:

- ✓ **גב' מירי שליסל**, יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי
- ✓ **מר משה זעפרני**, מנהל אגף א' שפות
- ✓ **גב' דסי בארי**, מנהלת אגף א' לחינוך על יסודי
- ✓ מנהלי המחוזות
- ✓ מפקחים כוללים
- ✓ מדריכות ארציות ומחוזיות

7 1. רשימת חברי צוות הפיקוח וההדרכה על הוראת הצרפתית
בשנה"ל תשע"ה

1. מפמ"ר (מנהל תחום דעת צרפתית)	גב' דוריס עובדיה
טלפון: 050-5655691, 02-5603860
א'או ד'
dorisov@education.gov.il
בימי
2. מדריכה ארצית	גב' דני גאלי-דואני
טלפון: 052-3334592
danygd07@gmail.com
3. מדריכה ארצית	גב' דבורה דהן
טלפון: 050-4321898
deborahjdahan@gmail.com
4. מדריכה במנח"י, במחוז ירושלים	גב' יהודית הדד
טלפון: 050-5905359
judithaddad@gmail.com
5. מדריכה במחוז דרום	גב' רבקה קפח
טלפון: 050-8224213
rebecca.kapach@gmail.com
6. מדריכה במחוז המרכז	גב' ניצה למדן-דיבון
טלפון: 052-2333680
nitsa.lamdan@gmail.com
7. מדריכה במחוז תל אביב	גב' גר'ס סלע
טלפון: 054-7801725
gracesella5@gmail.com

8 2 - מידע על הוראת הצרפתית בבתי הספר

(מופנה לרכז מקצוע / מורה לצרפתית בבית"ס)

נא למלא את טופס השאלון עד התאריך: 2/10/19

- (א) מורים המלמדים במחוז חיפה, נא ללחוץ על [הקישור הזה](#).
- (ב) מורים המלמדים במחוז מרכז, נא ללחוץ על [הקישור הזה](#).
- (ג) מורים המלמדים במחוז תל אביב, נא ללחוץ על [הקישור הזה](#).
- (ד) מורים המלמדים במחוז ירושלים, נא ללחוץ על [הקישור הזה](#).
- (ה) מורים המלמדים במחוז דרום, נא ללחוץ על [הקישור הזה](#).

9 3-מבנה ותוכן הבגרות החדשה

בשנים האחרונות, אגף א' שפות שם לו למטרה לשפר את נושא השפה הדבורה והרחבת אוצר מילים. על כן, נושאים אלה יבואו לידי ביטוי במבדקים בעל פה ובעבודות המוצגות בכיתות ויהיו חלק חשוב בציון הסופי של התלמיד

מבנה ותוכן

• מידע כללי

- הבגרות בצרפתית במתכונת החדשה מתקיימת משנת 2014 בחטיבות העליונות בארץ.
- התלמידים לומדים את המקצוע כ- 15 שעות לימוד שבועיות הפרוסות על שלוש שנים (י-יא-יב)
- הבגרות מחולקת ל 2 שאלונים
- ❖ הערכה בית ספרית המהווה 30% מהציון הסופי של מבחן הבגרות. מומלץ לקיים אותה בסוף כיתה יא'.
- ❖ שאלון הבחנות חיצוני המהווה 70% מהציון הסופי של המבחן בגרות. מומלץ לעשות את השאלון בסוף כיתה יב'.

• הערכה, מבנה ותוכן

1. הערכה הבית ספרית – (שאלון)

- זהו מבחן בעל פה המסתמך על התלקיט של התלמיד.
- המבחן מהווה 30% מהציון הסופי של הבגרות.

- זהו מבחן פנימי. המורה המלמד מעביר את המבחן בעל פה לתלמידיו.
- התלקיט מורכב מעבודות חקר אשר נעשו במהלך כל השנה ע"י התלמיד בהכוונה של המורה. מבנה ותוכן של התלקיט:

❖ המבנה

התלמיד יוכל להגיש את התלקיט בצורות הבאות :

תיק עבודות בכתב או תיק עבודות דיגיטלי א בלוג או בצורת עיתון

❖ התוכן

- 3 עבודות שונות על 3 טקסטים ספרותיים שנלמדו במהלך השנה. המורה המלמד יבחר טקסטים ספרותיים מתוך רשימה המוצעת מטעם הפיקוח להוראת הצרפתית. הטקסט השלישי ניתן לבחירתו של המורה המלמד.

חדש!

או 2 טקסטים ספרותיים וניתוח שני סרטים או יותר, מתוך הפרויקט קולנוער.

- 3 מבדקים (מבחנים) הקשורים ליצירות שנלמדו.
 - דף משוב המשקף את תהליך הלמידה של התלמיד.
- הגשת העבודה צריכה להיות מכובדת מודפסת ואסתטית .
- ***הפיקוח מזמין את המורים לשלוח את העבודות המקוונות לפרסום באתר של הפיקוח להוראת הצרפתית.**

* **המורה יחליט בין לבחון בעל פה את התלמיד על היצירות הספרותיות או על הפרויקט קולנוער לבין ניהול שיחה מתוך סיטואציות אוטנטיות (mise en situation) שנלמדו במהלך השנה. (הזמנת חדר במלון או ארוחה בבית קפה...).**

העבודה תשמר בבית ספר על ידי המורה הבוחן 3 שנים לבדיקה ע"י הפיקוח.

❖ המבחן בעל פה יכלול:

- שיחה אישית על התלמיד
- שאלות על תהליך עבודה של התלקיט
- שאלות על התוכן הספרותי או קולנועי או/ו על שיחה מתוך סיטואציות אוטנטיות.

המורה יחשב את ציון הבחינה לפי חמישה הקריטריונים הבאים אבל **ירשום בטופס 9588** או באפליקציה שפיתח משרד החינוך (פרטים בחודשים הבאים) **את הציון הכולל לפי אך ורק הפרמטרים הבאים:**

15%	הבנה
30%	ידע
20%	מיומנויות תקשורת
20%	דקדוק אוצר מילים
15%	התלקיט
100%	ציון מצטבר

2. שאלון הבחנות חיצונית

❖ שאלון בכתב המשקף רמה ידע המתאים למבחן בגרות 5 יחידות לימוד.
משך המבחן הינו 3 שעות.

מבנה המבחן

א. טקסט לא ידוע ברמה של 5 יחידות לימוד הכולל :

▪ שאלות הבנה -40 נקודות

ב. מטלת כתיבה -20 נקודות

▪ תיאור של תמונה עם מחסן מילים (15 נקודות)

▪ שאלת עמ"ר (ערכים-מעורבות-רלוונטיות) - 5 נקודות (ראה פרק 4). כתיבת פיסקה
הקשורה לתמונה.

ג. תרגילי שפה ודקדוק -20 נקודות (בדקדוק, תרגילים סגורים)

ד. תרגיל בהבנת הנשמע - 20 נקודות

3. חישוב הציון הסופי של הבגרות בצרפתית

מבחן בעל פה	30%
מבחן חיצוני	70%
ציון הגשה (מגן)	30% מה-70% ז"א 21% מהציון הכולל

לתשומת לבכם:

✓ **תלמיד בודד (תלמיד שאינו לומד צרפתית במסגרת בית ספר) יבחן במבחן בכתב - 70%**

ובעל פה 30%.

✓ **לתלמיד בודד, אין ציון הגשה.**

10 4 – פסקה על שאלות עמ"ר - VIP

בשנתיים הקודמות העמקנו את הערך, מעורבות והרלוונטיות (עמ"ר) בלמידה, בהוראה ובהערכה. הדבר בא לידי ביטוי בפיתוח המקצועי, בשיח בכיתה, ובהכנסת כ-5 נקודות העוסקות בעמ"ר בבחינת הבגרות. בשנה זו, נמשיך להעמיק ולהרחיב את השיח על המעורבות, הרלוונטיות והערכיות בתוך הלמידה, ובהערכה. אנו נשלב את השיח הזה בלמידה ובכיתות. כמו כן, נרחיב את שאלות העמ"ר במבחני הבגרות עד ל-10 נקודות לשאלה שתכלול סעיפי ידע וערכים. אנו מזכירים **שעיקר מטרנו היא הלמידה בכיתה**, ושתשובה נכונה תהא רק תשובה המבוססת על ידע בשפה הצרפתית. דוגמאות לשאלות עמ"ר בחוזר בצרפתית.

5. עבודת גמר בצרפתית - + 5 יח"ל

הפיקוח על הוראת הצרפתית מציע עבור לומדי צרפתית או תלמידים בודדים אפשרות חדשה או נוספת להיבחן לבגרות בצרפתית: עבודת גמר.

הכנת העבודה תהיה במסגרת לימודי צרפתית עבור לומדי צרפתית או עבור תלמידים בודדים מכיתה י' עד יב' תוך שנתיים בליווי מנחה. העבודה מלווה על ידי מנהל תזה שהפיקוח יאשר. ומקנה 5 יחידות בגרות. בסיום העבודה התלמיד יעמוד מול ועדה לקבלת הציון. **בתי ספר המעוניינים לרשום תלמיד או תלמידים לכתיבת עבודת גמר ירשמו באתר של עבודות גמר של משרד החינוך.**

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/AvodotGemer/horaot_bamiktsoth_shonim/Languages/french.htm

על עבודת הגמר לכלול את כל המיומנות הנדרשות מרמת 5 יחידות בצרפתית (שפה דבורה, כתובה, תרבות, וכד') על מנת לשמור על רמה גבוהה, ועל פורמט מחייב (תכנון עבודה בהיקף גדול,

מתודולוגיה, הפניות ביבליוגרפיות, וכד'). פרויקט מסוג זה מתפרש על פני שנה וחצי -שנתיים, החל מכיתה י' או י"א.

ההצעה:

התלמיד יגיש הצעה באתר של עבודות גמר, כתובה בצרפתית באורך 300 מילים (עמוד אחד). ההצעה תלווה גם בגרסה זהה הכתובה בצורת **סיכום בעברית**.
הכנת ההצעה תהיה על-פי ההנחיות להכנת הצעות – נקודות המפתח, סעיף 11 (חוזר הפיקוח על עבודות הגמר, היוצא לאור מדי שנה ב 1 בספטמבר).

דוגמאות לנושאים:

נושא לעבודת-גמר יכול לעסוק:

✓ **בבעיה תיאורטית בספרות הצרפתית** (כגון: מאפייניו של ז'אנר, אמצעי עיצוב, מאפיינים תקופתיים, תהליכי יצירה וכו') או בסוגיות תמטיות.

אפשר לכתוב על מספר יצירות שיש להן נושא משותף (לדוגמא: מעמד האישה בספרות במשך תקופה מסוימת), או לכתוב על מספר יצירות של יוצר מסוים.

בנושא הקולנוע הצרפתי עם אפשרות בחירת נושא כמו בעיית החיים בפרברי פריז.

בנושא אומנות הציור - דמות היהודי באומנות הצרפתית

בנושא הסטוריה (היהדות בתקופה נבחרת)

✓ **פרויקט:**

מודל העבודה מבוסס על **פרויקט האקדמי הקהילתי** שהופעל במחלקה לצרפתית בבר-אילן ושמומן על ידי המל"ג. פרויקט זה עסק בסיפורי חיים של אוכלוסייה מבוגרת יוצאות תפוצות הפרנקופוניה.

הפרויקט יכלול ראיונות שטח על פני מספר פגישות ועיבוד הראיונות.

✓ **עבודת הגמר הכוללת יצירות שכתב התלמיד בעצמו:**

עבודת-גמר יכולה לכלול יצירות מפרי עטו של התלמיד (קובץ סיפורים, מקבץ שירים, מחזה וכו'). עבודה מסוג זה תכלול, בנוסף ליצירות עצמן, גם חלק תיאורטי שיתייחס לאספקטים עקרוניים. בעבודה זו יהיו המרכיב העיוני והמרכיב היצירתי קשורים זה בזה בקשר רעיוני באופן אימננטי.

קיימים שלושה מסלולים:

- עבור תלמיד לומד צרפתית המעוניין לסיים 5 יח' בצרפתית(בגרות)+ 5 יח' (עבודת גמר בצרפתית, 2 הציונים מוכרים ויופיעו בתעודת בגרות) - **עבודה לא צמודה**.

- עבור לומד צרפתית ובמקום מבחן בגרות בכתב - **עבודה צמודה**.

- עבור תלמיד בודד - **עבודה לא צמודה**.

מבנה העבודה

הקדמה

ההקדמה היא אישית. במסגרתה מסביר התלמיד מדוע בחר בנושא העבודה ומפרט את העניין שיש לו בנושא.

מבוא

במבוא יציג התלמיד את השאלה המרכזית הנחקרת בעבודה ויסביר אותה בקצרה. אחר כך יציג את הדרך שבה בחר להתמודד עם השאלה שהוצגה יתאר את פרקי העבודה ויסביר מהו הנושא המרכזי שבכל אחד מהם. בתיאור הפרקים חשוב להדגיש את הרצף הפנימי שלהם ואת האופן שבו מתפתח בפרקים השונים, העיון במרכיבים ובהיבטים של הנושא.

גוף העבודה

חלק זה מכיל את רצף הפרקים שבעבודה. כל פרק צריך לבחון נושא אחד מתוך אלה הנכללים בעבודה. רצוי מאד לחלק את הפרקים לפרקי להתמקד בנושא. יש להימנע ממבואות ארוכים ומפרישה רחבה של מישנה, לפי תוכנם. חלוקה זו מסייעת במיקוד הדיון וביסוסו. על העבודה נושאי רקע, שכן אלה גורמים מטיב העבודה.

פרק הסיכום

בפרק זה יוצגו ויידונו מסקנות העבודה, ותינתן תשובה על השאלה שהוצגה במבוא.

נספחים

נספחים יכולים להיות ראיונות, צילומים, תמונות, קטעי מקור מצולמים, קטעי עיתונות וכו'. הנספחים צריכים להיות ממסופרים. אין לכלול נספחים שלא קיימת התייחסות ישירה אליהם במהלך העבודה. במידת הצורך יש ללוות נספחים בהסבר.

ביבליוגרפיה

מטרת הביבליוגרפיה היא להציג את כל החומרים שעליהם מתבססת העבודה, לכן יש לכלול בה כל ספר, מאמר או מקור אחר ששימש את הכותב בהכנת עבודתו.

אין לכלול בביבליוגרפיה פריטים שלא הייתה הסתמכות עליהם או התייחסות אליהם בגוף העבודה. פריטים המופיעים בביבליוגרפיה יהיו רק אלה שהתלמיד קרא אותם. הצגת הטיעון המעולה לדיון.

המנחה

- עבודת-גמר בצרפתית, יש להכין בהנחייתו של מנחה בעל השכלה אקדמית בתחום ספרותי: ספרות צרפתית השוואתית, או כל נושא שנוגע במחקר של התלמיד.

המנחה האקדמי הוא הסמכות המקצועית המלווה את הכנת העבודה. תפקידו העיקרי של המנחה האקדמי הוא ללוות את התלמיד המכין את העבודה וכותב אותה. ללא אישורו של המנחה האקדמי לא תובא ההצעה לדיון. הוא יאשר בחתימתו את טיבה של ההצעה המוגשת והתאמתה. בסיום תהליך הכנת העבודה יכין המנחה חוות דעת עליה

🚩 הערכה על עבודת גמר תחולק ל-2 ציונים

1. הגשת עבודה בכתב שמשקלה 60% (הציון יינתן מתוך 100 כאשר המרכיב של כתיבה היצירתית יהווה 40% מכלל העבודה והמרכיב העיוני יהווה 60% מכלל העבודה).
2. הפרזנטציה (soutenance) מול המפמ"ר ועוד אנשי אקדמיה 40%.

11 6 – תחרויות ופרויקטים – מידע ראשוני

(א) תחרויות מטעם הפיקוח- כללי

✓ תחרות "ערב מופע צרפתי"
כיתות יעד: תלמידי כיתות ח' עד יא'
תאור התחרות: הצגת מופע בשפה הצרפתית מורכב משירים וקטעי תיאטרון מהרפרטואר הצרפתי והפרנקופוני.

הפרסים: שישה פרסים ראשונים: "סמר סקול" בצרפת של שבועיים בליווי מורה.

✓ תחרות "הכרזה בנושא אישיות בסביבתה"
כיתות יעד: תלמידי כיתות ז'.
תאור התחרות: הכנת אלבום בצורה יצירתית- התוכן יימסר בתחילת השנה
פרס: ספר קומיקס

✓ תחרות "האופה הצעיר" (עד 2 תלמידים)
כיתות יעד: תלמידי כיתות ז' עד ט' וכיתות י' עד יב'
סרטונים עם תרגום לעברית המתאר הכנת "פטיסרי"- הכנת מאפה-הסרטונים יישלחו למדריכות המחוזית בשלב ראשון.

התלמידים הטובים ביותר יעלו לגמר, ויציגו מנה אחרונה מול שופטים כולל הסבר על המאפה.
פרסים: סדנת אפייה מטעם השף הצרפתי של שגרירות צרפת.
פרטים בהמשך.

✓ תחרות (FRANCE- CULTURE -תרבות צרפת –חידון ארצי (פירוט בהמשך)
הפרסים: שני פרסים ראשונים: "סמר סקול" בצרפת של שבועיים בליווי מורה

(ב) פרויקטים בשיתוף עם המכון הצרפתי

✓ הרצאות על תרבות צרפת בבתי ספר עם מרצה מטעם המכון הצרפתי.

✓ הערכה חלופית 30% בחטיבות: פרויקט "קולנוער".

כיתות יעד: תלמידי כיתות ט', ותיכון יא'
תאור הפרויקט: צפייה מודרכת ב-3 סרטים צרפתיים במהלך השנה בכל מחוז בליווי הרצאה של
ממומחית בתחום הקולנוע.
מקום: סינמטק ב-3 ערים בארץ: ירושלים, חיפה וחולון
*התאריכים ימסרו בהמשך.

*הרישום המקוון יתחיל ב-16.9.18 דרך מייל של המדריכות המחוזיות, המקומות מוגבלים לפי מחוזות.
בחולון עד 300 משתתפים, בחיפה ובירושלים עד 90, כל הקודם זוכה.

12 – השתלמויות למורים

• השתלמויות ארציות

✓ פורום כלל ארצי למורים + פיתוח מקצועי במאי ובכנס מורים ארצי ביוני: 30 שעות בהנחיית צוות הפיקוח.

• השתלמויות מחוזיות בנושא פדגוגיה חדשנית ופיתוח יחידות לימוד למורים
מתוך סביבה דיגיטלית

השתלמות פא"פ (פנים אל פנים) בהנחיית מדריכות ומומחים בתחום.

*פרטים נוספים יימסרו בתחילת השנה

מהות הכלי

כלי מקוון המרכז את תכניות הלימודים בדגש על ידע, מיומנויות וערכים

מטרות הכלי

- להציג תמונה של הנלמד בכל מקצוע בכל כיתה, לצד כלל הנושאים הנלמדים בכל שכבת גיל
- להדגים את הקשר בין הידע, המיומנויות והערכים בתוך המקצוע ובין המקצועות
- להציע מגוון חומרי הוראה-למידה-הערכה בהתאם לנושאים המרכזיים הנלמדים
- להציג כלים דיגיטליים עדכניים ליצירת יחידות הוראה
- להזמין את צוותי החינוך לשתף בתמונות, בסרטונים המדגימים יישום ייחודי

ייחודיות הכלי

מהווה דלת כניסה ראשית:

- לכל הגילאים
- לכל המגזרים (ממלכתי, ממלכתי דתי, ערבי, דרוזי ובדואי)
- לכל המקצועות

מהווה כלי זמין ודינאמי המאפשר:

- צפייה מכל מקום גם באמצעות המובייל (smartphone)
- להוריד את החומרים כקובץ וורד, לעבד ולהדפיס

אוכלוסיית היעד

- "תיק תכניות לימודים לבתיה"ס" – מיועד למורים/ות במערכת החינוך ביסודי ; בחטיבות ביניים ; ובחטיבה העליונה
- כל התיקים מיועדים גם לתלמידים, להורים, לרשויות, למגזר שלישי

הזמנת הצוותים למימוש האוטונומיה באמצעות:

- ההזדמנות ליזום, ליצור ולהגדיר איך יובילו ללמידה משמעותית (תוך כדי ארגון השעות, קבוצות הלמידה, המרחבים, שיטות ההוראה, חומרי הלמידה והערכה ועוד).
- ההזדמנות לבחון את החומרים המוצעים, להתאים לצורכיהם, להיעזר ברעיונות ובהצעות בתהליך התכנון, היישום וההערכה.

הקישור:

<http://edu.gov.il/special/Curriculum/Junior-High/seventh-grade/french/Pages/seventh-grade-french.aspx>

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' שפות
הפיקוח על הוראת צרפתית
